

TUTÚ NÍ CADÚHA TÉ SÀNTIAÚ

Té Sàntiaú cátuúha-dé tutú quíhíⁿ ndaha ñáyiu is-ràél nchíté nuu nihíⁿ ñuyíⁿ

¹ Yúhú té Sàntiaú xínú cuèchi-í ñúú Yă Ndióxí ndihíⁿ núú Xítohó Jesucristú, te tèe-í tnúhu-a quide ndee iní ñáhà-í xii nchòhó ñáyiu isràél nchíté nuu nihíⁿ ñuyíⁿ-a.

Yá Ndióxí táxí-gă sá xíní tnùní-ó

² Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihíⁿ ichi Xítohó Jesucristú, ío cudíⁿ iní-ndó cùndecu-ndo cuéi nái cùu sá ùhú véxi cuéndá-ndó, ³ chi ducaⁿ te cutnùní iní-ndó să sàndáá ndisa iní-ndó-gă, te cunduu càhnu iní-ndó cuéi nái ná yáha-ndo. ⁴ Te cunduu càhnu-ni iní-ndó te ducaⁿ te cuu-ndo ñáyiu váha, te cundáá-ndó nüú Yă Ndióxí, te ducaⁿ te ñá túú-gă ná cumání-ndó nüú-gă.

⁵ Te núú cùmání să xíní tnùní-ó, te cágáⁿ-ó nüú Yă Ndióxí te mee-gă taxi-gá, chi ío váha iní-gá, te ñá túú cùnini iní-gá nüú-ó. ⁶ Te ní yùhu ní iní-ó cágáⁿ-ó nüú-gă, te quindáá ndisa iní-ó să táxí-gă sá cùmání quiní tnùní-ó, te vá cání iiⁿ cani úú iní-ó. Chi nchaa ñáyiu sàni iiⁿ sani úú iní-xi cùú-yu dàtná ndute làmár cuáháⁿ-xi duha cuáháⁿ-xi dàcáⁿ nàá-xi òré quéné táchí. ⁷ Te nchaa ñáyiu ducaⁿ sàni iní-xi, te vá cání iní-yu sá nihíⁿ-yu sá xícáⁿ-yu nüú-gă. ⁸ Chi nchaa ñáyiu sàni iiⁿ sani úú iní-xi ñá cùtnùní iní-yu ndédacàa sá sání iní-yu cadá-yu.

⁹ Te nchaa ñáyiu ndàhú ñáyiu ndècu ichi-gá, xìni ñuhu-xi ñá túú-gă ná cani iní-yu, mee-nă cudíⁿ

ìní-yu, chi Yá Ndiõxí chíndèe ñaha-gá xií-yu. ¹⁰ Te nchaa ñáyiu cuica xìni ñuhu-xi cundecu váha iní-yu núú Yá Ndiõxí cuéi nái ná yáha-yu. Chi ñáyiu-áⁿ cùu-yu dàtná itá nchaa cùhú sá ñà túú cùdíi naha. ¹¹ Chi òré ní cuu níhi cahni nchícanchii, te ní dädíi-ni-xi nchaa cùhú cuíi-áⁿ te ní coyo-ni nchaa itá-xi, te ñá túú-gă cáá vìi. Te ducaⁿ sätnahá-xi cùu ñáyiu cuica chi núú chíúⁿ-ní-yu xìhí-yu.

Nchaa ñáyiu quìde cahnu iní-xi nchaa sá yáha-yu

¹² Te váha táchú nchaa ñáyiu quìde cahnu-ni iní-xi cuéi nándi sá yáha-yu ndécu-yu ichi Yá Ndiõxí, chi òré ná ndihí nchàa xíáⁿ yáha-yu, te cuáñaha Yá Ndiõxí iiⁿ coròná váha vìhi cundecu ndihí-yu, te ndáá chi ducaⁿ càháⁿ Yá Ndiõxí sá táxí-gă xii nchaa nchoo ñáyiu ñùhu iní ñáhá xìi-gá. ¹³ Te nchaa ñáyiu sàni iní-xi cada nándi sá cuèhé sá dúhá, te vá cání ìní-yu sá Yá Ndiõxí táúchiùⁿ-gá ducaⁿ càdá-yu, chi Yá Ndiõxí ñá quíú te cani iní-gá cada-gá iiⁿ sá cuèhé sá dúhá, te ni ñà túú tàuchiùⁿ-gá sá dúcáⁿ càdá-yu. ¹⁴ Te cuìní-yu càdá-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá chi ducaⁿ véxi iní-yu. ¹⁵ Te nchaa ñáyiu ío ñùhu iní nchaa sá cuèhé sá dúhá te quídé-yu, te núu na càda-ní-yu te cuíta nihnú-yu.

¹⁶ Te nchòhó ñáyiu ío cùu iní-í ndécu ndihí-í ichi Xítöhó Jesucristú, vá dáñá-ndó mèe-ndo dandahú ñáhá ñáyiu xii-ndo. ¹⁷ Chi nchaa sá vähä véxi-xi núú Yá Ndiõxí Yaá ndécu àndiú, chi diú mee-gă ní cadúha-gá andiú ndihí nchaa chódíní, ndihí yóó, ndihí nchícanchii. Te Yá Ndiõxí ñá túú ndi queheⁿ ndi queheⁿ-gá sá cání ìní-gá, te ni ñà túú cùu-gá dàtná iiⁿ cuándahú cuäháⁿ-xi duha cuäháⁿ-xi dàcáⁿ,

chi *iiⁿ-ni* sǎ sání iní-gá. ¹⁸ Te Yá Ndiōxí ní cuiní-gá sá cúú-ó děhe-gá, te ndáá sá cúú-ó děhe-gá chi sàndáá iní-ó tnúhu-gá. Te nchoo ñáyiu sàndáá iní-xi tnúhu-gá cúnùu-gá-ó chi ní nduu-o děhe-gá.

Ichi ndáá cuiți

¹⁹ Te nchòhó ñáyiu ío cùu iní-í ndécú ndìhi-í ichi Xítohó Jesucristú, cundedóho-ndo *iiⁿ* tnúhu na càháⁿ-í-a. Te cuìní-í sá cùndecu túha-ndo cundedóho-ndo tnúhu Yá Ndiōxí, te cani váha iní-ndó nàcuáá cáháⁿ-ndó, te cunduu càhnu iní-ndó te vá cùděéⁿ-ndó. ²⁰ Chi núu na cùděéⁿ-ó te ñá túú quìde váha-o nüú Yá Ndiōxí. ²¹ Te daña-ndo nchàa sá cuèhé sá dúhá ìo ñuyíú-a. Te quindáá iní-ndó tnúhu Yá Ndiōxí ndécú ndìhi-ndo, te vá cùndùu sáá iní-ndó, te ducaⁿ te naníhí tähú-ndó.

²² Te quindáá iní-ndó tnúhu-gá te vá cuéndá-ni cundedóho-ndo, chi núu na cùndedóho-ndo te vá tníⁿ-ndó ñá, te dìcó-ni dàndahú-ndó mèe-ndo te vá nánìhí tähú-ndó. ²³ Chi nchaa ñáyiu dìcó-ni sàcündedóho tnúhu-gá te ñá túú sàndáá iní-yu, ñáyiu-áⁿ cùü-yu dàtná *iiⁿ* ñáyiu sàcündéhé-ní nüú-xi nüú yùtátá. ²⁴ Chi ní ni ndèhé-yu ní xiní-yu nüú-yu, te ní xócáni-yu te ní nacuanaa-ní-yu nàcuáá càa nüú-yu. Te ducaⁿ sàtnahá-xi cùu ñáyiu sàcündedóho tnúhu Yá Ndiōxí, te ñá túú tníⁿ-yu. ²⁵ Te nchaa ñáyiu dàcuaha ndisa tnúhu ní dàndöö Yá Ndiōxí nìhnu-ní-yu ichi-gá, chi ñá díú *iiⁿ* sá věe cùu-xi. Te ñáyiu-áⁿ ñá túú dìcó-ni sàcündedóho-yu chi quìde ndáá-yu nüú-gă, te cùdíi iní-yu xìndecú-yu.

²⁶ Te nchaa ñáyiu càchí sá ndécú ìchi ndáá te cùtexínu-ni càháⁿ-yu, te xíáⁿ dìcó-ni dàndahú-yu mèe-yu sá ndécü-yu ichi ndáá. ²⁷ Te núu ndècu-o

ichi ndáá cuítí ichi Dútú Ndióxí, te chindée-o nchàa ñáyiuní ndóo ndàhú, ndíhi ñáyiu quèé ndécú ndíhi tnúndòho tnúhu ndàhú, te vá cárda-ó nǎndí sá cuéhé sá dúhá io ñuyíú-a.

2

Hⁿnuu-ni cùu iní-ó nchàa tnaha ñáyiu-o

¹ Te nchòhó ñáyiu ndècu ndíhi-í ichi Xítohó Jesucristú Yaá cúnùu, Hⁿnuu-ni cähán ndíhi váha-ndo nchàa tnaha ñáyiu-ndo. ² Te núu núu nátacá-ndo chìñuhu-ndo Yá Ndióxí ní sáá Hⁿ téé ío váha càa dóó níhnú-dé, te ní sáá tucu Hⁿ téé níhnu dóó ndàhú, ³ te núu téé níhnu dóó váha-ni-áⁿ néhé-ndo sá yíñuhu núu-dé, te taxinucóo-ndo-dé Hⁿ núu xilé váha, te téé ndàhú-áⁿ daxòcóo-ndo-dé Hⁿ xio àdi canucóo-ndo-dé núu ñúhú, ⁴ te núu ducaⁿ na càda-ndo te ñá túú quíde váha-ndo. Chi Hⁿ-ni-dé cùu iní-ndo, te Hⁿ-dé ñá túú cùu iní-ndo.

⁵ Te nchòhó ñáyiu ío cùu iní-í ndécú ndíhi-í ichi Xítohó Jesucristú, chí cündèdóho tucu tnúhu na càhá-í-a. Yá Ndióxí càhá-gá väi ñáyiu ndàhú cuéndá tnahá tnúhu ndíhi ñàhá-yu xii-gá, te ndècu váha-gá-yu dàcúúxí ñáyiu cuica ñáyiu ñá túú sàndáá iní tnúhu-gá, chi ní cachí-gá sá ncháá ñáyiu na cùu iní ñáhá xilé-gá nduu táhú-yu cundecú-yu ndíhi-gá ní caa ní quíhí. ⁶ Te nchòhó, ñá túú nèhe-ndo sá yíñuhu núu ñáyiu ndàhú, chi núu ñáyiu cuica-ni nèhe-ndo sá yíñuhu. ¿Te náa ñá cútñuní iní-ndo sá ñáyiu cuica dàndoho ñaha-gá-yu xii-ndo, te cändeca ñàhá-yu sàhá núu cué téé cùchiiⁿ-áⁿ? ⁷ Te diu-ní-yu ío càhá cuéhé-yu cuéndá Xítohó Jesucristú, te nchòhó sa ní nduu-ndo dëhe-gá.

8 Te iiⁿ ndudú cúnùu-gá ní caháⁿ Yă Ndiōxí ní ngódó tnùní núú tütú-gá càchí-xi sá cùú iní-ó tnàha ñáyiu-o dàtná cùú iní-ó mèe-o. Te núu ducaⁿ na càda-o te quide váha-o. **9** Dico núu ñá túú cùu iní iiⁿnuu-o cuè tnaha ñáyiu-o, te cuu cuéchi xii-o chi ñá túú quide-o nacuáa càháⁿ Yă Ndiōxí. **10** Te núu iiⁿ ñáyiu ndàunihnu iiⁿ sá càháⁿ Yă Ndiōxí, te dava-ni quidé-yu ña, te ñáyiu-áⁿ ñá túú quidé-yu nàcuáa càháⁿ ndudú Yă Ndiōxí. **11** Te Yá Ndiōxí ní cachí-gá sá tée ndècu ñadíhí-xi vá càháⁿ ndíhí-dé ìngá ñadíhí. Te diu-ni-gá ní cachí-gá sá vă cahní-ó tnàha ñáyiu-o. Te cuéi ñá túú càháⁿ ndíhí-o ìngá ñadíhí, te núu sàhni-o tnaha ñáyiu-o te ñá túú quide-o nacuáa càháⁿ ndudú Yă Ndiōxí. **12** Te nchoo xìni ñuhu-xi càháⁿ-ó tnúhu váha te cada ndáá-ó, chi ñá díú iiⁿ sá vée cùu-xi sá ní cachí Yă Ndiōxí cada-o. Te mee-gă ní cachí-gá sá cádá ndáá-gá cuéchi-o na sàá nduu. **13** Te nchaa ñáyiu ñá túú cùndahú iní tnàha ñáyiu-xi, te vá cùndahú iní ñáhá-gă xií-yu na sàá nduu càda ndáá-gá cuéchi-yu. Te nchaa ñáyiu cùndahú iní tnàha ñáyiu-xi te Yá Ndiōxí cundahú iní ñáhá-gă xií-yu na sàá nduu-ăⁿ.

Quindáá iní-ó Yă Ndiōxí te cada váha-o

14 Te nchòhó ñáyiu ndècu ndíhí-í ichi Xítöhó Jesucristú, te núu càchí-ó sá sàndáá iní-ó Yă Ndiōxí te ñá túú quide-o sá văha, te ñá túú ndèé nándíhí-xi, chi vá nánìhí tähú-ó te núu ducaⁿ na càda-o. **15** Te núu ndèhe-o iiⁿ tnaha ñáyiu-o ñá túú dőó-yu àdi ñá túú sá cúnchító-yu, **16** te xăhaⁿ-o: “Núhú-n te nducu-n dőó cuihnu-n te nducu-n sá caxí-n”, xăhaⁿ-o, te ñá túú nă săñaha-o, te sá dúcáⁿ quide-o te ñá túú quide váha-o. **17** Te núu càchí-ó sá sàndáá iní-ó Yă

Ndiōxí te ñá túú quìde váha-o ndècu-o, te vědana nàndíhi-xi.

18 Te ió ñáyiu càchí-yu sá sàndáá iní-yu Yá Ndiōxí, te ió ñáyiu càchí-yu sá méé-ní sǎ văha quìde-yu. Te yúhú càchí-í sá nüu ñá túú quìde-o sá văha, te ñá túú sàndáá iní-ó Yá Ndiōxí. Te nchoo quìde-o sá văha nüu xíăⁿ cútñùní iní-ó sǎ sàndáá iní-ó-gă.

19 Te ió ñáyiu càchí sá iiⁿdii-ni Yá Ndiōxí ndécú, te váha-ni càháⁿ-yu. Te tnàhá yucu ñávăha ndíhi nchaa espíritu cúnđihí-xi xiní-xi sá ndécú iiⁿdii-ni Yá Ndiōxí, te yùhú-xi dico ñá túú tnii-xi tnúhu-gá.

20 Te ió niⁱ díquí-ó te nüu na càchí-ó sǎ sàndáá iní-ó Yá Ndiōxí, te vá cádá-ó sǎ văha. **21** Te ñaní tnáhá-ó ndíi Àbrahám téé ní xíndecu ndéé sanaha ní ngúndecu váha ndíi nüu Yá Ndiōxí, chi ní xito ndéé ñáhá-gă xii ndíi nüu ndisa sá cáhní ndíi déhe ndíi té Isàác nduu tähú-gă ní cùu, te dàvá-áⁿ ní cutnùní iní-gá sá ĩo sàndáá iní ñáhá ndíi xii-gá, nüu ñá ní dàñá-gá cahni ndíi déhe ndíi. **22** Te nàha-o sá ndíi Àbrahám ñá díú-ní sǎ méé-ní sǎ ni sàndáá iní ñáhá ndíi xii-gá, chi ní tnii ndíi tnúhu-gá. **23** Te ducaⁿ ní quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi nüu tutú Yá Ndiōxí nüu càchí-xi; “Ndíi Àbrahám ní sàndáá iní ndíi ní quide ndíi nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiōxí, te ní ngúndecu váha ndíi nüu-gă, te ní cachí-gá sá cùu ndíi iiⁿ téé ió váha tnàhá tnúhu ndíhi-gá”, duha càchí-xi nüu tutú-gá.

24 Te xíăⁿ cútñùní iní-ó sǎ ñà díú mèe-ni sá quíndáá iní-ó Yá Ndiōxí, chi nüu na càda-o nacuáa cuu váha iní-gá te ngúndecu váha-o nüu-gă **25** dàtná ní quide-gá tá Ràháb iiⁿ ñadíhi ní xíndecu ndéé sanaha, chi xíchí-ăⁿ ní xíndecu-xi ichi díi iní, dico

ní tuha-xi ichi Yá Ndiōxí tení ngúndecu váha-xi núú-gă, chi ní chindee-xi cuè téé isràél cue téé ní xica chìuⁿ-gá, te ní sanu ichi ñaha-xi xìi-güedé ^{iiⁿ} ichi núú vă nánihí ñahá cuè téé cùu úhú iní ñahá xìi-güedé. ²⁶ Te nchaa ñáyiu càchí sá sàndáá iní Yă Ndiōxí, te ñá túú quídé-yu nàcuáa càháⁿ-gá ñáyiu-áⁿ cùu-yu dàtná ^{iiⁿ} ñáyiu ní xíhí. Chi ñá túú-gă ndíxí tűu iní-yu nchaa sá cuéhé sá dúhá quídé-yu. Duha sàtnahá-xi cùu nchaa ñáyiu ñá túú cuìní tníi tnúhu càháⁿ Yă Ndiōxí.

3

Nàcuáa quíde yaa-o

¹ Te nchòhó ñáyiu ndècu ndíhi-í ichi Xítohó Jesucristú, vá ncháá-ndó càni iní-ndó cùu-ndo mestrú dacuàha-ndo ñáyiu tnúhu Yă Ndiōxí chi íí cáá-xí. Chi na quítnahá nduu nàcuáha-o cuéndá núú-gă, te núu ñá túú ní quíde ndáá-ó ñá, te vá cùú văha iní-gá núú-ó. ² Te nchaa-o io cuéhé sá ñá túú văha quíde-o. Te nchaa ñáyiu ñá túú càháⁿ tnúhu cuéhé tnúhu duha cùu-yu ñáyiu ñá túú ná cùmäní chi ío ndáá quídé-yu. Te xìní-yu cotniiⁿ-yu mèé-yu, te quíde văha-yu núú Yă Ndiōxí. ³ Te dàtná cuìní-ndó cùu ^{iiⁿ} quíti te núu na chìhi-o frenú yuhu-di, te cotniiⁿ-o-di te ngúnu ichi-di, te ducaⁿ sàtnahá-xi cùu ñáyiu sàcótñii mee-xi, chi ñá túú càháⁿ-yu tnúhu cuéhé tnúhu duha. ⁴ Te dàtná cuìní-ndó cùu barcú cuéi nähnu vihi-xi, dico òré quéné níhi táchí te tündaha-xi ^{iiⁿ} xio, dico téé dàcaca ndacu-dé dáquíhíⁿ-dé-xi ndíhi ^{iiⁿ} yutnu sá dánàni-güedé tímú ndàa núú càchí iní-dé quíhíⁿ-xi. ⁵ Te ducaⁿ cùu tucu yaa-o chi ío líhli-xi dico ío cuéhé

tnúhu càháⁿ-ó ndìhi-xi. Te ducaⁿ-ni sàtnahá-xi cùu tucu sá lúhá ñùhú chi sàhmi-xi iiⁿ yucu. ⁶ Te diu-ni ducaⁿ sàtnahá-xi cùu yaa-o chi ío cuéhé tnúhu cuéhé tnúhu duha càháⁿ-ó ndìhi-xi, te dàcuíta nihnu ñaha-xi xì-o. Te ío cuéhé cuéchi quide-o ndìhi-xi cuendá sá ñìuyíu-a ñìuhu tnahá ñúhú tníⁿ yucu ñaváha dàticá nihnu ñaha-xi. ⁷ Te ndacu-o càda masú-ó nchàa núú quiti ío ñuyíu cuéi quiti déenⁿ quiti xìca núú ñúhú, te cuéi quiti ndàva, te cuéi cóó, te cuéi quiti ñùhu xítí ndute làmár, chi ducaⁿ quide dava cue téé ñuyíu-a. ⁸ Dico yàa-o chi vá yoo iiⁿ ndàcu cada masú ñáhá xì-xi nacuáa càháⁿ-ó mèe-ni tnúhu váha ndìhi-xi, chi mee-ni tnúhu cuéhé tnúhu duha cùnuu-gá càháⁿ-ó ndìhi-xi. Te cùu-xi datná iiⁿ venènú chi dàtiu-xi iní-ó. ⁹ Te diu-ni ndìhi yàa-o quide cahnu-o Dútú Ndiòxí Yaá cúú Tátá-ó, te diu-ni ndìhi yàa-o caháⁿ úhú-ó cué tnaha ñáyi-o. Te xini ñuhu-xi vá dúcáⁿ càda-o, chi mee-gă ní chihi-gá sá xiní tnùní-ó ndìhi iní-ó, dàtná cáá mèe-gá ñúhú iní-gá. ¹⁰ Te diu-ni yuhu-o quèe tnúhu váha càháⁿ-ó, te diu-ni yuhu-o quèe tnúhu cuéhé tnúhu duha. Te nchòhó ñáyi ndècu ndìhi-í ichi Xítohó Jesucristú cunaha-ndo sá ñà túú ndùu váha-xi ducaⁿ càda-o. ¹¹ Te ñá túú xiní-ndó sá iiⁿ núú quèé nìhni ndute, te quèe ndute váha te quèe ndute úá-ǎn. ¹² Te nchòhó ñáyi ndècu ndìhi-í ichi Xítohó Jesucristú, te ñá túú xiní-ndó sá iiⁿ yutnu ngúxí, te cùuⁿ aceitúná, àdi xiní-ndó sá iiⁿ yoho yaha stilé te cùuⁿ ngúxí. Te ducaⁿ cuéi iiⁿ núú quèé nìhni ndute, vá cùu quèe ndute váha te quee ndute úhá. Te ducaⁿ sàtnahá-xi cùu yuhu-o chi vá cùu càháⁿ-ó tnúhu váha te càháⁿ-ó tnúhu cuéhé tnúhu

duha.

Nchaa sá vāha xìní tnùní-ó tàxi Yá Ndiōxí

¹³ Te núu ndècu ñáyiu túha tnuú-ndó ñáyiu cùtnuní iní-xi, te xìni ñuhu-xi mee-ni sá vāha cadá-yu, ducaⁿ te cutnùní iní-ó sǎ tūha ndisá-yu, te vá cádá càhnú-yu mèé-yu. ¹⁴ Te núu nchoo cuèdú iní-ó te cuìní-ó cùnuu-o núu tnàha ñáyiu-o, te vá càchí-ó sǎ tūha-o, chi ñá túú quide ndáá-ó te núu ducaⁿ na càda-o. ¹⁵ Chi ñá díú xiăⁿ ní dànehé ñáhá Yá Ndiōxí, chi ñuyíú iha ní cacu nihnu-xi cuèndá sá yùcu ñávāha dàcahu iní ñahá-xí. ¹⁶ Te núu ndécú ñáyiu cuèdú iní ñáyiu cuìní cunuu, te yàcáⁿ mee-ni ndähú nàá xíndecú-yu, te ñá túú quide váha-yu, chi mee-ni nchàa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu. ¹⁷ Te núu ní taxi Yá Ndiōxí sá xìní tnùní-ó, te cada váha-o, te cáháⁿ ndihí váha-o nchàa tnaha ñáyiu-o, te tnii-o tnúhu váha càháⁿ-yu, te cundàhú iní-ó-güë-yu te chindee-ö-yu, te vá cání iiⁿ cani úu iní-ó, te ío cunduu ndáá iní-ó. ¹⁸ Te núu cuìní-ó ñà túú nă cuu cundecu-o ñuyíú-a, te cada váha-o sǎ cùú-xí tnàha ñáyiu-o cuèndá sá ñà túú nă cuu cundecu-o ndihí-yu. Te ducaⁿ te nguínchicúⁿ dava-gá tnàha ñáyiu-o càda váha-yu.

4

Vá cùú cùndecu-o ichi Yá Ndiōxí te cada-o năndi sá cuèhé sá dúhá

¹ ¿Te xìní-ndó nă cuèndá nàá ñáyiu te xīsahni tnàhá-yu-ăⁿ? Te nàá-yu sá tnúhu cuèdú iní, chi díu-ni xiăⁿ ñuhú iní-yu, te ñá túú ndècu váha iní-yu. ² Chi cuìní-yu cundecu ndihí-yu iiⁿ sá ñà túú ndècu ndihí-yu, te ñá túú nìhí-yu núu xiăⁿ xīcuu

cuédú íní tnáhă-yu, te xícuèhé tnáhă-yu, te càni tnahá-yu, te xísahni tnàhá-yu. Te ñá túú nìhí-yu sá cuìní-yu chi ñá túú xícáⁿ-yu núú Yă Ndióxi.

³ Te cuéi xícáⁿ-yu iiⁿ sá cuìní-yu núú-gă te ñá túú sǎñaha-gă, chi ñá túú xícáⁿ-yu iiⁿ sá cùú xií-yu sá văha, chi iiⁿ sá ná ndíhi-yu núú cädă-yu nchaa sá cuèhé sá dúhá xícáⁿ-yu, núú xíăⁿ ñá nìhí-yu.

⁴ Te nchaa ñáyiу ducaⁿ xíquide ío cùu sáá iní-yu núú Yă Ndióxi. Te nàha-ndo sá ncháá ñáyiу cùdíiⁿ iní-xi cundecu ichi cuèhé ichi duha cùu úhú iní-yu Yă Ndióxi, chi vá cùú cùndecu-o ichi cuehé ichi duha, te cundecu-o ìchi-gá. ⁵ Te ñá túú dió ducaⁿ càháⁿ-xi núú tutú Yă Ndióxi núú càchí-xi: “Yá Ndióxi ní taxi-gá Espíritu-gá ndécu ndíhi-o. Te Espíritu-gá-áⁿ cuìní-xi sá méé-ní-gă cuhuⁿ iní-ó”, duha càchí-xi núú tutú-gá. ⁶ Te Yă Ndióxi ío chìndee ñaha-gá cuéndá cada ndáá-ó núú-gă dàtná càchí tucu-xi núú tutú-gá núú càchí-xi: “Yá Ndióxi ñá túú cùu váha iní-gá núú nchàá ñáyiу quide cahnu mee-xi, dico chìndee-gá cue ñáyiу ndàhú iní-xi”, duha càháⁿ-xi núú tutú-gá. ⁷ Te cada-ndo nàcuáa càháⁿ Yă Ndióxi. Te vá cädá-ndo nàcuáa cuìní yucu ñävăha, ducaⁿ te xóo cóo ndéé ñähá-xí xìi-ndo. ⁸ Te tníi-ndo tnühu càháⁿ Yă Ndióxi te cundecu ndíhi ñaha-gă xii-ndo. Te nchaa nchòhó ñáyiу ndècu ichi cuehé ichi duha daña-ndo ìchi-áⁿ te cada váha-ndo. Te nchaa nchòhó ñáyiу sàni iní cunu cuechi núú Yă Ndióxi te quide-ni-ndo nchaa sá cuèhé sá dúhá, te ñá túú quide váha-ndo nüu ducaⁿ, chi xìni ñuhu-xi sá càcáⁿ-ndo núú Yă Ndióxi sá ná ndádá ndòo ndada nine-gá iní-ndo. ⁹ Te ndixi cuéchi iní-ndo nchàá sá quídé-ndo ndèé ndáhyú ndisa-ndo să ndíhú iní-ndo, te ñá díú dà cudíiⁿ iní-ndo. ¹⁰ Te

náhmá-ndó nǚú Yă Ndiōxí nchaa sá nǐ quide-ndo,
te ngúndecu váha-ndo nǚú-gă.

Vá càháⁿ-ó nchàa sá quídé tnàha ñáyiu-o

11 Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítohó Jesucristú, vá cuátnuhu tnaha-ndo, chi nchaa ñáyiu sàtnuhu tnaha dìcó-ni ndàa nuú-yu ndèhe tnahá-yu, te ñá túú càháⁿ váha-yu cuéndá tnúhu Yá Ndiōxí sá sánú ìchi ñaha xií-yu nàcuáa cundecú-yu, chi dàquee tihü-yu tnúhu-áⁿ. Te núu càchí-ndó sǎ ñà túú càháⁿ váha tnúhu Yá Ndiōxí, te xíăⁿ quéé-xí sǎ ñà túú sàndáá iní-ndó tnúhu càháⁿ-gá, te cuìní-ndó cùnuu tnúhu-ndo nǚú tnúhu-gá. 12 Te mee Yă Ndiōxí ní cachí-gá nàcuáa cada-o, te diu-ni mee-gă càháⁿ-gá te núu ní quide váha-o, àdi ñá túú ní quide váha-o. Te diu-ni mee-gă dàcacú nihnu ñaha-gă xii-o nǚú ùhú núú ndàhú, te diu-ni-gá daquihíⁿ ñáhá-gă xii-o nǚú ùhú núú ndàhú-áⁿ te núu vá cádá váha-o. Te nchoo ñà túú nă cúú-ó, te núu mee-ni nchàa sá quídé tnàha ñáyiu-o cùndehe-o.

Ñá túú cùtnuní iní-ó năsa túndaá-ó ìngá nduu

13 Te dava nchòhó càchí-ndó sǎ vítná àdi tneé quihíⁿ-ndó iiⁿ ñuú, te yàcáⁿ cundecu-ndo iiⁿ cuiá cada-ndo iiⁿ ndáhú te nihí-ndó díhúⁿ. 14 Te ni ñă xiní-ndó nă cúú sǎ yăha-ndo vitna àdi tneé. Te nchoo cùu-o datná iiⁿ vícó núhú, chi vícó-ăⁿ tnàvíí ndéhé-ó te tna tnaa-gá sa ní ndóñuhú-xí. Ducaⁿ sàtnahá-xi cùu nchoo chi iiⁿ üú nduu duha vëxi-o ñuyíú-a te ndoñuhu-o. 15 Te núu sàndáá iní-ó Yă Ndiōxí te duha càháⁿ-ó: “Te núu Ndiōxí ná càchí-gá sá cùndecu tnaa-o ñuyíú-a te cada chìuⁿ-o”, duha cachí-ó. 16 Dico mee-ndo chi ío ñíi iní-ndó cuìní-ndó cùnuu tnúhu-ndo nǚú Yă Ndiōxí, te ñá

túú ndùu váha-xi sá dúcáⁿ quìde-ndo. ¹⁷ Te núu xìní-ó càda-o sá vähä te ñá túú quìde-o, te cùu-xi iiⁿ cuéchi núú-gă.

5

Tnúhu sá dátüha ñaha xìi nchaa ñáyi cuica ñà túú sàndáá iní tnúhu Yá Ndiõxí

¹ Te nchòhó ñáyi cuica ñáyi cuihna iní-xi cund-edóho-ndo tnühu na càháⁿ-í-a. Vitna ngüíta-ndo ndíhú iní-ndó, te ndáhyú víhi-ndó, chi quixi iiⁿ tnúndòho cuendá-ndó te ndoho vihi-ndo. ² Te nchaa sá ndécú ndíhi-ndo ndíhi cuita tiú quíhíⁿ, te quee tíquidi dóo-ndó, ³ te díhúⁿ-ndó caxi cudi ñùhu. Te xíáⁿ cuita naquiní ndee-ndó tnúndòho sá ñà túú quìde váha-ndo. Te ndíhi-ndo ndíhi díhúⁿ-ndó sá ní taxúha-ndo, chi vitna sa ta cùyatni sáá nduu ndíhi ñuyíú-a. ⁴ Te nchaa cue téé ní quide chíuⁿ núú chíuⁿ-ndó ní ndatnúhu-ndo ndíhi-güedé nàcuáa cháhu-ndo-güedé ní cùu, te ñá túú ní cháhu-ndo-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ-ndo xìi-güedé, núú xiáⁿ ío ndécuéchi-ndo. Te Yá Ndiõxí Yaá ndécú àndiu ní tecú dóho-gá nàcuáa càháⁿ-güedé sá ní dándahú-ndó-güedé. ⁵ Te nchòhó ñáyi cuica, sá ndécú vähä-ni-ndo cùndee iní-ndó, núú quìde-ni-ndo nchaa sá vëxi iní-ndó. Te cùu-ndo datná iiⁿ quiti nùcuíhnu mee-ni xèxi-di, te sàá nduu sàhni-güedé-di. Te ducaⁿ sàtnahá-xi cùu nchohó chi ndècu váha-ndo vitna, te sáá iiⁿ nduu nàcháhu-ndo nchàa sá quídé-ndó nüú Yá Ndiõxí te núú vá quìndáá iní-ndó-gă. ⁶ Te quìde úhú iní-ndó sàhni-ndo cue ñáyi quìde ndáá núú Yá Ndiõxí, te ñá túú nă quídë-yu.

Cunduu càhnu iní-ó te caháⁿ ndihí-o Yă Ndiõxí

⁷ Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítohó Jesucristú, cada ndee-ni iní-ndó cündetu-ndo ndéé ná quìxi tucu-gá ñuyíú-a, te cada-ndo dàtná quídé nchàa ñáyiu chìhi tatá chi sàcúndetú-yu ndéé cùú-dáú te chìhí-yu. Te cùndee-ni iní-yu sàcúndetú-yu ndéé cùú-gă dáú te cùu itú-yu, te ndùdíi iní-yu.

⁸ Te ducaⁿ càda nchohó tucu cada ndee iní-ndó cündetu-ndo, chi sa ta cùyatni nduu quixi tucu Xítohó Jesucristú. ⁹ Te duha ndùu tnúhu càháⁿ-í núú nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítohó Jesucristú, vá ndàcáⁿ cuéchi núú tnáhá-ndo te núu násá cùu ndecu-ndo, chi ñá cuéhé-gá nduu cùmání te quixi Crístú nacuaca ñaha-gă xii-o cùndecu-o núú Yă Ndiõxí, te mee-gă cada ndáá-gá cuéchi-o. ¹⁰ Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítohó Jesucristú, ndacu iní-ndó nàcuáa ní quide nchaa cue téé ní xóo càháⁿ tnúhu Yă Ndiõxí ndéé sanaha sá io càhnu ní xínduu iní-güedé cuéi nándi ní ndoho-güedé. ¹¹ Te cùtnuní iní-ó sá cùú-ó ñáyiu io váha táchú-xi te núu na càda cahnu iní-ó nchàa sá ná yáha-o cuéndá Yă Ndiõxí. Te náha-ndo sá ndíi Jób ducaⁿ ní quide ndíi, chi nándi sá ní yáha ndíi te ní quide càhnu iní ndíi. Te sátá ní yáha ní ndoho ndíi, te io cuéhé sá ní sáñaha Yă Ndiõxí xii ndíi. Chi io váha iní-gá te io cùndahú iní-gá nchaa ñáyiu io càhnu iní-xi.

¹² Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítohó Jesucristú, chí cùndèdóho tucu tnúhu na càháⁿ-í-a, chi io xíni ñuhu-xi. Vá cárku nèhe-ndo Yă Ndiõxí òré cuiní-ndó sá cùtnuní iní ñáyiu sá ndàá cada-ndo iñⁿ sá càháⁿ-ndó. Te ní vá cárku nèhe-ndo sá càchí-yu cùu ndióxí cädúha cue téé ñuyíú-a. Te núu iñⁿ sá xicáⁿ tnáha ñáyiu-ndo nüú-ndo te cùñaha-ni-ndo te

núu cuu àdi sá vă cúú. Te vá cacrú nèhe-ndo Yá Ndiökí, ducaⁿ te vá dàndòho ñaha-gá xii-ndo.

¹³ Te núu ndòho-ndo te cáháⁿ ndihí-ndo Yá Ndiökí, àdi te núu ndècu váha-ndo te cudíí ìní-ndó te chiñuhu-ndo-gă, ¹⁴ àdi núu cùhú-ndó te cana-ndo cuè téé yíndaha ñaha xii-ndo nacuáa ndècu-ndo ichi Yá Ndiökí cuèndá tee-güedé acítí díquí-ndó, te cacráⁿ táchú-güedé núú-gă cuèndá-ndó dàtná ní cachí méé-gă cunduu. ¹⁵ Te núu quindáá ndisa iní-ndó să ndúha-ndo, te ndúha-ndo chi Yá Ndiökí cada tátña ñaha-gă xii-ndo, àdi núu ní quide-ndo iiⁿ sá ñà túú tàú-ndó càda-ndo núú-gă te cada càhnu iní-gá cuéchi-ndo. ¹⁶ Te xini ñuhu-xi cútñuhu tnàha-ndo oré ñá túú cùndáá-ndó núú Yá Ndiökí cuèndá chindee tnúhu tnàha-ndo cáháⁿ ndihí-ndo-gă te xocàni-gá cuéhé-ndó, te cada càhnu iní-gá nchaa sá ñà túú văha ní quide-ndo te núu cundecu váha iní-ndó. Te nchaa ñáyiu ndècu váha iní-xi núú Yá Ndiökí na cacráⁿ-yu iiⁿ sá cuiní-yu núú-gă te nìhi-yu, chi sàá tnúhu-yu núú-gă. ¹⁷ Te té Èliás, téé ní xíndecu ndéé sanaha ní cacrá-dé dàtná cacrá nchòo. Te ní cáháⁿ ndihí-dé Yá Ndiökí ní yùhu ní iní-dé ní xáhaⁿ-dé xii-gă sá vă dácùuⁿ-gá dáú, te ní tníi-gá tnúhu ní cáháⁿ-dé, te ñá ní dàcùuⁿ-gá dáú üní cuíá dava. ¹⁸ Te dàtnùní ducaⁿ te ní cáháⁿ ndihí tucu té Èliás-áⁿ Yá Ndiökí sá dácùuⁿ-gá dáú te ní cuuⁿ, te ní cuu tucu nchaa sá ní xitú-güedé.

¹⁹ Te nchòhó ñáyiu ndècu ndihí-í ichi Xítohó Jesucristú, te núu dava-ndo sà ndecu-ndo ichi Yá Ndiökí ní cùu te ní dáñá-ndó, te ndècu tucu dava-ndo nadaxínu iní tnáhá-ndó nùcúndecu tucu-ndo iichi-gă, ²⁰ te núu ducaⁿ na càda-ndo te dàcacrú nihnu tnàha-ndo núú ùhú núú ndàhú, te

mee Yă Ndiōxí cada càhnu iní ñáhá-gă xii-ndo cuěi
ío cuéhé cuěchi ní quide-ndo.

**Tnúhu ní cáháⁿ yă ndiōxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939